

nr. 2). I de tilfælde, hvor der i særlovgivningen fortsat måtte være behov for at udskille forhold i *lavere* sidestrafferammer, foreslår rådet tilsvarende, at man anvender udtrykket »særligt formildende omstændigheder«.

Rådets forslag skal således på de nævnte punkter ses i sammenhæng med forslaget til nye bestemmelser om straffastsættelse inden for den foreskrevne strafferamme, jf. pkt. 3.6 nedenfor.

Der bør efter Straffelovrådets opfattelse i almindelighed udvises tilbageholdenhed med at fremhæve gentagelsestilfælde som en omstændighed, der medfører et forhøjet strafmaksimum. Et flertal af Straffelovrådets medlemmer (6 medlemmer) har dog efter en samlet vurdering fundet det rigtigst i den foreliggende sammenhæng at afstå fra at fremkomme med forslag om ophævelse af de endnu gældende bestemmelser, der forhøjer strafmaksimum ved gentagelse. Bl.a. som følge heraf bør indholdet af den nuværende § 81 i straffeloven efter flertallets opfattelse også opretholdes. Et mindretal (2 medlemmer) finder, at bestemmelser om særlige sidestrafferammer, der kan anvendes i gentagelsestilfælde, generelt bør ophæves.

Straffelovrådet foreslår bestemmelsen i § 83 ophævet, idet det samtidig præciseres i den foreslåede § 81, at det kan tillægges skærpende betydning ved strafudmåling inden for den foreskrevne strafferamme, at forbrydelsen er begået af en person, der udstår straf, eller af en tidligere strafafsoner, jf. pkt. 3.6 nedenfor samt lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

Der henvises nærmere til betænkningens side 202-209.

3.3.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig Straffelovrådets generelle synspunkter om normal- og sidestrafferammer.

Rådets overvejelser indebærer, at gældende sidestrafferammer, hvorefter straffen kan nedsættes »under formildende omstændigheder«, umiddelbart vil kunne ophæves, hvis den lavere strafposition medtages i normalstrafferammen, idet det vil fremgå af den foreslåede generelle bestemmelse i § 82 (lovforslagets § 1, nr. 2), hvad der i almindelighed i forbindelse med strafudmåling skal indgå som formildende omstændigheder.

På den baggrund foreslås det, at kriteriet »formildende omstændigheder« udgår af følgende bestemmelser: § 100, stk. 2, § 109, stk. 2, § 110, stk. 2, § 117, § 119, stk. 1, § 123, § 124, stk. 2, § 136, stk. 1, § 136, stk. 2, § 140 § 141, stk. 1, § 144, § 149, § 168,

2. pkt., § 176, stk. 2, § 188, stk. 1, § 192, stk. 3, § 194, § 232, § 233, § 266 a og § 300.

Der henvises til lovforslaget § 1, nr. 4, 5, 11, 12, 13, 18, 21, 22, 24, 38, 44 og 64, samt bemærkningerne hertil.

Straffelovrådet finder som nævnt ovenfor, at kriterierne for strafforhøjelse som udgangspunkt bør udformes så klart og præcist som muligt. Rådet anbefaler i lyset heraf, at en række skærpende sidestrafferammer ophæves og indarbejdes i normalstrafferammen under hensyn til, at det vil fremgå af den foreslåede generelle bestemmelse i § 81 (lovforslagets § 1, nr. 2), hvad der i almindelighed i forbindelse med strafudmåling skal indgå som skærpende omstændighed.

Det foreslås på den baggrund, at kriteriet »skærpende omstændigheder« udgår i følgende bestemmelser: § 110 e, § 114 d, § 124, stk. 3, § 130, § 137, stk. 1, § 147, § 161, § 165, § 182, § 186, stk. 2, og § 187, stk. 2.

Forslagene indebærer, at sidestrafferammerne ophæves, og at det pågældende strafmaksimum medtages i normalstrafferammerne. Forslagene tilsigter ikke at ændre på udmålingsniveauet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, 10, 14, 19, 27, 35 og 43, samt bemærkningerne hertil.

I overensstemmelse med Straffelovrådets anbefaling foreslås det endvidere, at kriteriet »skærpende omstændigheder« i de tilfælde, hvor en strengere sidestrafferamme ikke foreslås ophævet, ændres til »særligt skærpende omstændigheder«. Det drejer sig om følgende bestemmelser: § 113, stk. 1, § 125 a, 1. og 2. pkt., § 184, stk. 1, § 230, 1. og 2. pkt., § 235, stk. 1, 1. og 2. pkt., § 241, § 249, § 266 b, stk. 2, og § 293 a, 2. pkt.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 9, samt bemærkningerne hertil.

Ved vurderingen af, hvilke bestemmelser der fortsat bør indeholde en skærpet sidestrafferamme, har Justitsministeriet navnlig lagt vægt på forbrydelsens strafværdighed.

I lyset af rådets generelle anbefaling om så vidt muligt at præcisere kriterierne for, hvornår en skærpet strafferamme kan finde anvendelse, har rådet efter en gennemgang af straffelovens skærpende sidestrafferammer fundet, at kriteriet »særligt skærpende omstændigheder« eller lignende i enkelte sidestrafferammer bør præciseres nærmere, således at det af bestemmelsen fremgår, hvad der navnlig skal forstås ved kriteriet.

Justitsministeriet foreslår i overensstemmelse hermed, at kriteriet »særligt skærpende omstændigheder« i § 152, stk. 2, § 264, stk. 2 og § 288, stk. 2, præ-